

A Legfelsőbb Bíróság a felperesnek az .. által képviselt alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság előtt P.21.076/2005. számon megindult és a Győri Ítéltábla Pf.I.20.410/2006/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 32. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt 270.000 (kettőszázhetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye jogorvoslatnak.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a felperes személyiségi joga megsértésének megállapítása és 4.500.000 Ft kárának megfizetése iránt előterjesztett keresetét, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15.000 forint perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 270.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

A megállapított tényállás lényegi tartalma szerint a felperes, mint jogi képviselő a .. Bíróság előtt folyó perben az eljáró bírósággal szemben elfogultságot jelentett be, s miután a bírák a kizárásukhoz hozzájárultak, az alperes az eljárásra a .. Bíróságot jelölte ki. A folytatódó peres eljárásban a felperes ismét elfogultságot jelentett be az eljáró bíróval szemben, de az alperes a kizárást megtagadta. Időközben a felperes a .. Bíróság és az alperesi bíróság ellen is elfogultsági kifogással élt, amelyet a ..

végzésével elutasított. A felperes ismételten előterjesztett elfogultsági kifogására az eljáró .. bíró - nyilatkozata szerint elfogultnak érezve magát - mellőzéséhez hozzájárult. A .. Bíróság másik tanácsa előtt folytatódó perben a felperes több beadványában részletezte kifogásait az eljáró .. bíróval szemben. A felperesnek a megyei bírakkal szemben bejelentett elfogultsági kifogása folytán a .. végzésével a kizárást megtagadta. A perújítási kérelem tárgyában indult eljárásban a .. Bíróság bírái a 2005. január 27-én kelt nyilatkozatukban arra hivatkozva kérték az eljárásra más bíróság kijelölését, hogy a felperes több beadványában a városi bíróság két eljáró bírójával szemben a különféle számok alatt folyó ügyekben sértő kijelentéseket tett, ezért tőlük az ügy tárgyilagos megítélése nem várható. Az alperes a Pkk.20.127/2005/2. számú végzésével az eljárásra a .. Bíróságot jelölte ki. Ezt követően az alperes a Pkk.20.122/2005/2. és Pkk.20.566/2005/2. számú végzéseivel a .. Bíróság bírái által bejelentett elfogultsági kifogások miatt a .. Bíróságot jelölte ki. E végzések indokolása szerint a „peres eljárásban a .. Bíróság bírái a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján elfogultságot jelentettek be arra tekintettel, hogy a felperesi képviselő a .. Bíróság bírái ellen több alkalommal elfogultsági kifogással élt, az eljáró bírák személyét súlyosan sértő kijelentéseket és valótlan tényállításokat tett”.

A fenti tényállás alapján a felperes személyhez fűződő jogának megsértése miatt és ebből eredően összesen 4.500.000 forint kárának megtérítése iránt terjesztett elő keresetet az alperes ellen. Állította, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az eljárásra más bíróságot kijelölő végzéseit - amelyek tartalmából az tűnik ki, hogy ő „hadilábon áll a bírakkal szemben” - az általa képviselt ügyfeleknek is megküldte, akiknek a személye iránti bizalma megingott, a képviselőt ellátására szóló megbízásukat visszavonták, illetőleg több ügyfél a kialakult helyzet miatt nem adott részére meghatalmazást.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperesnek a Ptk. 75. § (1) bekezdésében és 78. §-ban foglalt személyhez fűződő joga, ezen belül a jóhírneve nem sérült. Kifejtette, hogy a végzés indokolásának kifogásolt azon kitétele, miszerint a felperes a .. Bíróság bírái ellen több alkalommal elfogultsági kifogással élt, valós tényállítás. A felperes pedig azzal a tárgyaláson elhangzott nyilatkozatával, hogy az általa állítottak a valóságnak megfelelnek, maga sem vitatta azt, hogy az eljáró bíró személyét súlyosan sértő kijelentéseket és valótlan állításokat tett. Az elsőfokú bíróság a felperesnek a bíróságokhoz címzett beadványai, a bejelentett elfogultsági kifogásainak tartalma alapján nyilvánvalónak látta, hogy a

felperesi kijelentések az eljáró bíróra, illetve bíróságokra nézve sértőek, bántóak. Kiemelte, hogy amikor az alperes a .. Bíróság bírái által benyújtott elfogultsági kifogást elbírált, a felperes magatartását értékelte azzal, hogy a felperesnek a bírakkal szembeni állításait sértőnek és valótlanoknak minősítette. E vélemény helyességét önmagában nem látta vizsgálhatónak. Megállapította ugyanakkor, hogy az elfogultságot elbíráló végzés indokolása a felperesre nézve valótlan, sértő tényállítást nem tartalmaz, ezért a Ptk. 78. §-ban védett jóhírneve nem sérült.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam részére 270.000 forint fellebbezési illetéket. A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § szerinti okszerű mérlegelésével, helytállóan jutott a keresetet elutasító álláspontjára. Az elsőfokú ítélet indokolását csupán annyiban pontosította, hogy a sérelmezett Pkk.20.566/2005/2. számú kijelölő végzésben az alperes nem a felperes magatartását értékelő véleményét fejtette ki, hanem arra tekintettel jelölt ki más eljáró bíróságot, hogy a .. Bíróság bírái magukra nézve érezték sértőnek és valótlanoknak a felperes állításait, és ezért elfogultnak tekinthetők. A felperes fellebbezése kapcsán rámutatott arra is, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte az elsőfokú perköltség és a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére. A felperes személyes költségmentesség iránti kérelme - a fellebbezésben állítottakkal szemben - jogerős végzéssel elbírárást nyert, továbbá pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles a felperes a pernyertes fél költségeinek és személyes költségmentesség hiányában a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

A jogerős ítélet megváltoztatása és az alperes keresetnek megfelelő marasztalása érdekében a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Fenntartva a korábbi nyilatkozatait - tartalmilag - annak megállapítását kérte, hogy nem felel meg a valóságnak az, hogy a bírák személyét súlyosan sértő, lealacsonyító kijelentéseket tett, ezért az ilyen „bírói állásfoglalás” megvalósítja a jóhírnév sérelmét. Változatlanul vitatta az elsőfokú perköltségben való marasztalását és illetékfizetési kötelezettségét.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez

fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév védelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A fenti rendelkezések értelmében a jóhírnév sérelmének megállapítására a személy hátrányos megítélését kiváltó valótlan tény közlése alkalmas.

A perbeli esetben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy az alperes a kizárás kérdésében hozott kifogásolt végzéseiben kifejtett indokolása tartalmazott-e a felperes hátrányos megítélését kiváltó valótlan tényállítást. Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a végzés indokolásának az a tényállítása, mely szerint a felperes a .. Bíróság bírái ellen több alkalommal élt (alaptalanul) elfogultsági kifogással, a valóságnak megfelelt. Az alperes - az eljárásra más bíróságot kijelölő - határozatában döntésének indokaként ismertette a felperes által sérelmezett azon kitételt, hogy a bírák - bejelentésük szerint - amiatt érezték magukat elfogultnak, mert a felperes „az eljáró bírák személyét súlyosan sértő kijelentéseket és valótlan tényállításokat tett”. A végzésnek e tényállítása ugyancsak nem volt valótlan, mert az alperes a bírának az idézett kitételt tartalmazó bejelentése alapján járt el a Pp. 18. § (2) bekezdés alapján a kijelölés tárgyában.

Az, hogy a bírák a felperes perbeli cselekményeihez, perbeli megnyilvánulásaihoz kapcsolódóan vonták le magukra nézve azt a következtetést, hogy a felperes kijelentései személyüket súlyosan sértik, illetőleg valótlanok és emiatt érzik magukat elfogultnak - amelyet a Pp. 16. § (2) bekezdése alapján kötelesek is voltak bejelenteni -, olyan értékítélet, vélemény, amely kifejezőmódjában nem indokolatlanul bántó, sértő, ezért nem alkalmas a Ptk. 76. §-ban védett becsület és emberi méltóság megsértésére sem (PK. 12. sz. állásfoglalás).

Az alperes pedig azzal, hogy az elfogultság okaként felhozottakat végzésének indokolásában ismertette, a Pp. 222. § (1) bekezdésben foglalt indokolási kötelezettségének tett eleget, amely a felperes személyét sértő, valótlan tényállítás hiányában nem ad alapot a jóhírnév sérelmének megállapítására. Ezért amennyiben a felperes személye a megbízáói körében hátrányos megítélés alá esett, jogellenes magatartás hiányában az alperest kártérítési felelősség sem terheli.

Megalapozatlanul támadta a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletnek az elsőfokú perköltség és az eljárási illetékek viselésére a felperest kötelező rendelkezéseit. A jogerős ítéletben

- a felperes fellebbezésében kifogásolt marasztaló rendelkezések kapcsán - kifejtettekkel a Legfelsőbb Bíróság is egyetért.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes felperes számára a felülvizsgálati eljárásban engedélyezett személyes költségmentességre tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. október 15.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk.
előadó bíró, Dr. Mészáros Máttyás sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő